STATUT
POLSKIEGO TOWARZYSTWA OCHRONY PIERWOTNEJ PRZYRODY

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1

Polskie Towarzystwo Ochrony Pierwotnej Przyrody, zwane w dalszych postanowieniach niniejszego statutu PTOPP, jest stowarzyszeniem zarejestrowanym, działającym na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach oraz niniejszego statutu, i posiada osobowość prawną.

§ 2

Terenem działania PTOPP jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz – z zachowaniem odrębnych przepisów prawa miejscowego – terytoria innych państw.

§ 3

Siedzibą władz PTOPP jest miasto Hajnówka.

Rozdział II
Cele i środki działania PTOPP

§ 4

Celem PTOPP jest:

1. Ochrona najcenniejszych przyrodniczo siedlisk roślin, grzybów i zwierząt oraz ich otulin.
2. Renaturalizacja (przywracanie warunków naturalnych) cennych przyrodniczo terenów.
3. Poznawanie stanu i monitorowanie fauny, flory oraz zachodzących w środowisku zmian w ujęciu edukacyjnym i naukowym.
4. Szerzenie w społeczeństwie wiedzy o rodzimej przyrodzie, jej zagrożeniach i możliwościach ochrony oraz popularyzowanie metod czynnej ochrony przyrody poprzez edukację ekologiczną określoną w § 5 statutu.

§ 5

Cele powyższe PTOPP osiąga poprzez:

1. Inicjowanie, organizowanie i finansowanie przedsięwzięć mających na celu ochronę przyrody poprzez edukację ekologiczną, akcje terenowe, badania naukowe i monitoring przyrodniczy.
2. Współpracę z instytucjami i organizacjami o pokrewnych celach w kraju i za granicą.
3. Wykupywanie, wydzierżawianie lub obejmowanie w inne formy zarządu gruntów cennych przyrodniczo celem przywracania lub zachowania naturalnych warunków przyrodniczych, a także rekompensowanie właścicielom gruntów strat wynikających z renaturalizacji ich terenów według planów PTOPP.
4. Podejmowanie działań prawnych i administracyjnych mających na celu ochronę przed degradacją cennych przyrodniczo obszarów oraz poszczególnych populacji roślin, grzybów i zwierząt, zwłaszcza zagrożonych wyginięciem lub nielicznych.
5. Organizowanie zjazdów, zebrań, konferencji, warsztatów, prelekcji i dyskusji mających na celu upowszechnianie idei ochrony przyrody, działalności PTOPP oraz stosowanych metod badawczych.

6. Współpracę ze szkolnictwem, uczelniami wyższymi oraz organizacjami i instytucjami samorządowymi, rządowymi, gospodarczymi, zawodowymi, naukowymi i społecznymi.
7. Inicjowanie edycji i wydawanie przewodników, map, folderów, albumów, atlasów i innych publikacji szerzących idee ochrony przyrody, zwłaszcza dotyczących terenów o wysokich walorach przyrodniczych.
8. Opracowywanie i wytwarzanie materiałów edukacyjnych, o których mowa w pkt 7, w formie drukowanej, audiowizualnej oraz cyfrowej i multimedialnej.
9. Publikowanie prac naukowych i popularnonaukowych z zakresu nauk przyrodniczych, zwłaszcza o walorach poznawczych i edukacyjnych.
10. Inicjowanie i wspieranie finansowe badań naukowych oraz akcji terenowych mających na celu poznanie i czynną ochronę rodzimej przyrody.
11. Prowadzenie dokumentacji naukowej i zbiorów poświęconych przyrodzie.
12. Współudział i uczestnictwo w projektach oraz akcjach ogólnopolskich i międzynarodowych związanych z ochroną przyrody.
13. Prowadzenie portali internetowych oraz komunikacji elektronicznej mającej na celu szerzenie wiedzy o przyrodzie i jej ochronie oraz informowanie o działalności PTOPP.
14. Prowadzenie działalności rolniczej w ramach rolnictwa ekologicznego.
15. Wykonywanie płatnych ekspertyz przyrodniczych dla samorządów i osób fizycznych, z których dochód w całości przeznaczany jest na realizację celów statutowych PTOPP.
16. Powoływanie fundacji oraz przystępowanie do innych organizacji i związków stowarzyszeń.
17. Zatrudnianie pracowników i współpracowników do realizacji zadań statutowych.

Rozdział III
Członkowie, ich prawa i obowiązki

§ 6

Członkowie PTOPP dzielą się na:
1. Zwyczajnych.
2. Nadzwyczajnych.
3. Wspierających.
4. Honorowych.

§ 7

Członkiem zwyczajnym może być każda osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawiona praw publicznych, która chce wnieść swój wkład w urzeczywistnianie celów PTOPP i złoży pisemną deklarację o przystąpieniu do PTOPP.

§ 8

Członkiem nadzwyczajnym może być każda osoba, która chce wnieść swój wkład w urzeczywistnianie celów PTOPP i złoży pisemną lub elektroniczną deklarację o przystąpieniu do PTOPP. Członek nadzwyczajny nie opłaca składek członkowskich oraz nie posiada biernego i czynnego prawa wyborczego.

§ 9

Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub osoba prawna, która dla poparcia działalności PTOPP zadeklaruje stałą składkę finansową lub wsparcie rzeczowe, o wartości nie mniejszej niż pięciokrotna składka członka zwyczajnego. Członek wspierający będący osobą prawną działa w PTOPP za pośrednictwem swojego upoważnionego przedstawiciela.

§ 10

Cudzoziemcy niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być członkami PTOPP bez biernego i czynnego prawa wyborczego.

§ 11

Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą być członkami zwyczajnymi PTOPP i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie Zarządu większość muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych. Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do PTOPP bez prawa udziału w głosowaniu na Walnych Zgromadzeniach oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego.

§ 12

Osoba zgłaszająca chęć wstąpienia do PTOPP, po spełnieniu warunków określonych w § 7–11, przyjmowana jest w poczet członków i wpisywana na listę członków na mocy uchwały Zarządu.

§ 13

Członkostwo Honorowe nadaje Walne Zgromadzenie Członków na wniosek Zarządu osobom fizycznym, które szczególnie zasłużyły się dla PTOPP lub ochrony przyrody.

§ 14

Członkowie PTOPP mają prawo:

1. Wybierać i być wybieranymi do władz towarzystwa, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z § 8, § 9, § 10 i § 11 statutu.
2. Zgłaszać wnioski i postulaty do władz oraz do planu pracy PTOPP.
3. Brać czynny udział w pracach i przedsięwzięciach PTOPP.

§ 15

Członkowie PTOPP mają obowiązek:

1. Przestrzegać postanowień statutu, regulaminów i uchwał władz PTOPP.
2. Aktywnie uczestniczyć w realizacji celów statutowych i nie działać na szkodę przyrody oraz towarzystwa.

§ 16

1. Członkostwo w PTOPP ustaje wskutek:
   a) dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego na piśmie Zarządowi;
   b) skreślenia z listy członków uchwałą Zarządu z powodu zalegania z opłatą składki członkowskiej za okres przekraczający 12 miesięcy, mimo uprzedniego pisemnego lub elektronicznego wezwania do zapłaty;
   c) wykluczenia na mocy uchwały Zarządu za rażące nieprzestrzeganie statutu PTOPP lub czyny stojące w sprzeczności z celami PTOPP;
   d) utraty praw publicznych na mocy prawomocnego wyroku sądu;
   e) śmierci członka lub utraty osobowości prawnej przez członka wspierającego.
2. Od uchwały Zarządu w sprawie skreślenia lub wykluczenia przysługuje członkowi odwołanie do Walnego Zgromadzenia Członków w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały. Uchwała Walnego Zgromadzenia jest ostateczna.

Rozdział IV
Władze Towarzystwa

§ 17

1. Władzami PTOPP są:
   a) Walne Zgromadzenie Członków;
   b) Zarząd;
   c) Komisja Rewizyjna.

2. Kadencja władz PTOPP trwa 5 (pięć) lat. Wybór władz odbywa się w głosowaniu jawnym lub tajnym, w zależności od uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej przed przystąpieniem do wyborów.
3. W przypadku ustąpienia, odwołania lub śmierci członka Zarządu albo Komisji Rewizyjnej w trakcie trwania kadencji, skład tych organów może zostać uzupełniony w drodze kooptacji przez pozostałych członków danego organu, z tym że liczba członków dokooptowanych nie może przekroczyć połowy składu pochodzącego z wyboru. W przypadku braku możliwości kooptacji, Zarząd niezwłocznie zwołuje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków w celu przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

A. Walne Zgromadzenie Członków

§ 18

1. Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższą władzą PTOPP.
2. Walne Zgromadzenie Członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

§ 19

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Członków należy:

1. Uchwalanie głównych kierunków i programu działalności PTOPP.
2. Rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz rocznych sprawozdań finansowych.
3. Udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi na wniosek Komisji Rewizyjnej.
4. Uchwalanie zmian statutu oraz podejmowanie uchwały o rozwiązaniu PTOPP.
5. Wybieranie i odwoływanie członków Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej.
6. Ustalanie wysokości składek członkowskich oraz zasad ich opłacania.
7. Nadawanie godności Członka Honorowego PTOPP.
8. Rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu w sprawach członkowskich.
9. Podejmowanie decyzji w innych sprawach niezastrzeżonych do kompetencji pozostałych władz PTOPP.

§ 20

1. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków zwoływane jest przez Zarząd raz w roku, nie później niż do końca czerwca każdego roku kalendarzowego.
2. O terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad Walnego Zgromadzenia Zarząd zawiadamia wszystkich członków za pośrednictwem poczty elektronicznej lub listownie, co najmniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

§ 21

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków PTOPP zwoływane jest przez Zarząd:

1. Z własnej inicjatywy na podstawie uchwały Zarządu.
2. Na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej.
3. Na pisemny wniosek co najmniej 20% członków zwyczajnych uprawnionych do głosowania, w terminie do 30 dni od daty wpłynięcia wniosku.

§ 22

W Walnym Zgromadzeniu Członków biorą udział:

1. Z głosem stanowiącym – członkowie zwyczajni oraz członkowie honorowi.
2. Z głosem doradczym – członkowie nadzwyczajni, delegaci członków wspierających oraz zaproszeni goście.

§ 23

O ile postanowienia niniejszego statutu nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia Członków podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów:

1. W pierwszym terminie – przy obecności co najmniej połowy (1/2) ogólnej liczby członków uprawnionych do głosowania.

2. W drugim terminie, wyznaczonym tego samego dnia co najmniej o godzinę później – bez względu na liczbę obecnych członków uprawnionych do głosowania, o ile informacja o drugim terminie została podana w zawiadomieniu o zwołaniu Zgromadzenia listownie lub na stronie www.bialowieza.org.

B. Zarząd

§ 24

1. Zarząd kieruje całokształtem działalności PTOPP w okresie pomiędzy posiedzeniami Walnego Zgromadzenia Członków i odpowiada za swoją pracę przed Walnym Zgromadzeniem.
2. Zarząd składa się z 2 (dwóch) osób:
   a) Przewodniczącego Zarządu;
   b) Skarbnika.

§ 25

Do zakresu działania Zarządu należy:

1. Realizacja uchwał Walnego Zgromadzenia Członków oraz ustalanie planów działalności PTOPP.
2. Zarządzanie majątkiem i funduszami PTOPP oraz sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych i merytorycznych.
3. Reprezentowanie PTOPP na zewnątrz w osobie Przewodniczącego Zarządu.
4. Zwoływanie Zwyczajnych i Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń Członków.
5. Podejmowanie uchwał w sprawach przyjmowania, skreślania i wykluczania członków PTOPP.
6. Zatrudnianie pracowników i współpracowników, określanie zakresu ich obowiązków oraz udzielanie im pełnomocnictw do wykonywania określonych zadań.
7. Powoływanie, odwoływanie i nadzorowanie zespołów roboczych, grup badawczych i pracowni terenowych oraz określanie zasad ich działania.
8. Podejmowanie decyzji w sprawie przyjmowania darowizn, spadków i zapisów.

§ 26

1. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.
2. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów w obecności obu członków Zarządu. W przypadku równej liczby głosów (1:1), decydujący jest głos Przewodniczącego Zarządu.

C. Komisja Rewizyjna

§ 27

1. Komisja Rewizyjna jest organem kontroli wewnętrznej PTOPP, całkowicie odrębnym od Zarządu i niepodlegającym mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru.
2. Komisja Rewizyjna składa się z 2 (dwóch) członków, którzy wybierają spośród siebie Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.
3. Członkowie Komisji Rewizyjnej:
   a) nie mogą być członkami Zarządu ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej;
   b) nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

§ 28

Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy:

1. Przeprowadzanie co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności merytorycznej i finansowej PTOPP.
2. Kontrola wykonywania uchwał Walnego Zgromadzenia Członków przez Zarząd.
3. Ocena rocznych sprawozdań Zarządu oraz sprawozdań finansowych.
4. Składanie Walnemu Zgromadzeniu Członków sprawozdań ze swojej działalności oraz występowanie z wnioskiem w przedmiocie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi.
5. Prawo żądania od członków i władz PTOPP złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień dotyczących kontrolowanych spraw.

§ 29

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej dwóch członków Komisji. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.

Rozdział V
Majątek i sposób reprezentacji PTOPP

§ 30

Majątek i fundusze PTOPP stanowią nieruchomości, ruchomości oraz prawa majątkowe i środki pieniężne pochodzące z:

1. Wpłat ze składek członkowskich.
2. Darowizn, spadków i zapisów.
3. Dotacji, subwencji oraz grantów pochodzących ze źródeł publicznych i prywatnych, krajowych i zagranicznych.
4. Dochodów z własnej działalności statutowej, działalności gospodarczej oraz z majątku PTOPP.
5. Wpływów z ofiarności publicznej (zbiórek publicznych).

§ 31

Decyzje Zarządu w przedmiocie nabywania, zbywania lub obciążania nieruchomości stanowiących majątek trwały PTOPP wymagają uprzedniej zgody Walnego Zgromadzenia Członków wyrażonej w formie uchwały.

§ 32

Rokiem obrachunkowym i sprawozdawczym PTOPP jest rok kalendarzowy, trwający od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia.

§ 33

Do reprezentowania PTOPP na zewnątrz, składania oświadczeń woli we wszystkich sprawach (w tym w sprawach majątkowych) oraz do zaciągania zobowiązań finansowych w imieniu PTOPP uprawniony jest jednoosobowo Przewodniczący Zarządu.

§ 34

Dochód z działalności gospodarczej PTOPP służy wyłącznie realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Rozdział VI
Zmiana statutu i rozwiązanie PTOPP

§ 35

Uchwałę w sprawie zmiany statutu podejmuje Walne Zgromadzenie Członków większością 2/3 głosów, przy zachowaniu zasad kworum określonych w § 23 statutu.

§ 36

1. Rozwiązanie PTOPP wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Członków podjętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej 3/4 ogólnej liczby członków uprawnionych do głosowania w pierwszym terminie, lub większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy (1/2) ogólnej liczby członków uprawnionych do głosowania w drugim terminie obrad.
2. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu PTOPP, Walne Zgromadzenie Członków określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenie majątku pozostałego po likwidacji PTOPP, a także wyznacza likwidatora.

§ 37

1. Jeżeli uchwała Walnego Zgromadzenia Członków nie stanowi inaczej, likwidatorami PTOPP stają się członkowie jego ostatniego Zarządu.
2. Obowiązkiem likwidatora jest przeprowadzenie likwidacji w możliwie najkrótszym czasie, w sposób zabezpieczający majątek likwidowanego stowarzyszenia przed nieuzasadnionym uszczupleniem, w szczególności poprzez zawiadomienie sądu rejestrowego o wszczęciu likwidacji, podanie do publicznej wiadomości informacji o likwidacji, uregulowanie zobowiązań oraz złożenie po zakończeniu likwidacji wniosku o wykreślenie PTOPP z Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Koszty likwidacji pokrywa się z majątku likwidowanego PTOPP.

Niniejszy tekst jednolity Statutu Polskiego Towarzystwa Ochrony Pierwotnej Przyrody został przyjęty Uchwałą nr 3/2026 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 12 listopada 2026 r.

.....
(Przewodniczący Zgromadzenia)

.....
(Protokolant Zgromadzenia)